

SL(5)620 - Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 2) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 13) (Llanelli etc.) 2020

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 2) (Cymru) 2020 (y "prif Reoliadau"). Gwneir y Rheoliadau o dan adran 45C(1), adran (3)(c), adran 45F(2) ac adran 45P o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984.

Cafodd y prif Reoliadau eu gwneud mewn ymateb i'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd o ganlyniad i fynychder a lledaeniad coronafeirws syndrom anadlol aciwt difrifol 2 (SARS-CoV-2).

Cafodd y prif Reoliadau eu diwygio¹ gydag effaith o 8 Medi 2020 i gyflwyno cyfyngiadau mewn perthynas ag 'ardal diogelu iechyd leol', ac mae'r Rheoliadau hyn yn ymestyn bellach y cyfyngiadau i ardal diogelu iechyd leol arall sy'n cynnwys 13 ward etholiadol yn ardal Llanelli yn Sir Gaerfyrddin.² Effaith hyn mewn perthynas â'r ardal newydd yw:

- darparu na chaiff unrhyw aelwyd o fewn yr ardal honno ei thrin fel pe bai'n rhan o aelwyd estynedig a gwaherddir aelwyd o'r fath rhag ffurfio aelwyd estynedig;
- gwahardd personau sy'n byw yn yr ardal honno rhag gadael yr ardal neu aros i ffwrdd oddi wrthi heb esgus rhesymol;
- ei gwneud yn ofynnol i drigolion yr ardal weithio gartref, oni bai nad yw'n rhesymol ymarferol iddynt wneud hynny;
- gwahardd pobl o'r tu allan o'r ardal rhag mynd yno heb esgus rhesymol. Nid yw mynd i'r ardal ar gyfer gwaith yn esgus rhesymol, os yw'n rhesymol ymarferol i'r gwaith hwnnw gael ei wneud y tu allan i'r ardal.

Mae'r Rheoliadau hefyd yn diwygio rheoliad 12 o'r prif Reoliadau, sef y rhwymedigaeth i gymryd pob cam rhesymol i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r coronafeirws, neu'r risg o'i ledaenu. O 24 Medi³ gwaherddir pob mangre drwyddedig rhag gwerthu alcohol ar ôl 10.00 p.m. a rhaid iddyn nhw gau erbyn 10.20 p.m. fan hwyrach. Mae'r darpariaethau hyn bellach yn cael eu hystyngiadau i gynnwys mangreodd sydd, er nad ydynt wedi'u trwyddedu, yn caniatáu i gwsmeriaid 'ddod â'ch alcohol eich hun'. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i

¹ Gweler Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 2) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 8)(Caerffili) 2020 (OS 2020/961 (Cy. 215))

² Fel y nodir ym mharagraff 1(g) o Atodlen 4A i'r prif Reoliadau, y rhain yw: Bigyn; Bynea; Dafen; Elli; Felinfoel; Glanymor; yr Hendy; yr Hengoed; Llangennech; Lliedi; Llwynhendy; Tyisha; a Swiss Valley.

³ Gweler Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 2) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 12) 2020 OS 2020/1035 (Cy. 229)

gwsmeriaid archebu, cael eu gweini, a bwyta eu bwyd a'u diod wrth eistedd (heblaw wrth y bar). Rhaid i'r fangre hefyd gau erbyn 10.20 p.m. ac ni chaiff ailagor cyn 6.00 a.m.

Daeth y Rheoliadau i rym am 6.00pm ar 26 Medi 2020. Rhaid i'r cyfyngiadau a'r gofynion sy'n cael eu cyflwyno gan y diwygiadau hyn mewn perthynas ag ardaloedd diogelu iechyd lleol gael eu hadolygu ar 1 Hydref, neu cyn hynny, ac o leiaf unwaith bob saith diwrnod ar ôl y dyddiad hwnnw.

Gweithdrefn

Gwneud cadarnhaol.

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Rhaid i'r Senedd gymeradwyo'r Rheoliadau o fewn 28 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo'r Senedd: (i) wedi'i diddymu neu (ii) ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gwnaed er mwyn iddynt barhau i gael effaith.

Materion technegol: craffu

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y ddau bwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae'r Pwyllgor yn nodi bod y Rheoliadau hyn yn tynhau'r cyfyngiadau sy'n ymwneud â Covid-19 i 13 ward etholiadol yn ardal Llanelli yn Sir Gaerfyrddin. O'r herwydd, mae'r Rheoliadau hyn yn ymgysylltu â hawliau dynol amrywiol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 / y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol. Mae'r Pwyllgor yn nodi'r crynodeb yn y Memorandwm Esboniadol ynghylch pa hawliau sy'n cael eu cyffwrdd a pham y gellir cyfiawnhau cyffwrdd hawliau o'r fath, sef er mwyn dilyn y nod dilys o ddarparu ymateb iechyd y cyhoedd i'r bygythiad a berir gan yr achosion cynyddol o Covid-19 a'i ledaeniad yn yr 13 ward etholiadol yn ardal Llanelli yn Sir Gaerfyrddin. Yn benodol, mae'r Pwyllgor yn nodi'r canlynol o'r Memorandwm Esboniadol:

"Bydd, neu gall, y cyfyngiadau a'r gofynion hyn gyffwrdd â hawliau o dan Erthygl 8 (yr hawl i barch am y teulu a bywyd preifat); Erthygl 9 (rhyddid crefydd, cydwybod a chred); Erthygl 11 (rhyddid gwybodaeth); Erthygl 14 (gwahardd gwahaniaethu) ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf (Diogelu Eiddo). Mae Gweinidogion Cymru o'r farn y gellir cyfiawnhau'r ymyrraeth, i'r graddau bod y cyfyngiadau a'r gofynion a orfodir gan y Rheoliadau yn ymwneud â'r hawliau hynny neu'n ymyrryd arnynt, gan fod yr ymyrraeth yn anelu at y nod dilys o ddarparu ymateb iechyd y cyhoedd i'r bygythiad a

berir gan yr achosion cynyddol o'r coronafeirws a'i ledaeniad yn yr ardaloedd hyn ac yn ehangach a'i bod yn gymesur i'r nod hwnnw. Mae'r gofynion i beidio â gadael yr ardaloedd neu fynd iddynt yn ddarostyngedig i esgus rhesymol gan berson i wneud hynny, sy'n cynnwys gallu defnyddio gwasanaethau hanfodol a gwasanaethau cyhoeddus a darparu gofal i bobl sy'n agored i niwed."

Mae'r Pwyllgor yn nodi hefyd, rhaid i Weinidogion Cymru, erbyn 1 Hydref, adolygu'r angen am y cyfyngiadau a'r gofynion a osodir gan y Rheoliadau, a'u cymesuredd o ran yr hyn y maent yn ceisio ei gyflawni mewn perthynas â'r 13 ward etholiadol yn ardal Llanelli yn Sir Gaerfyrddin, a'u hadolygu o leiaf unwaith bob saith diwrnod ar ôl y dyddiad hwnnw.

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd.

Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi ni chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus nac asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd bygythiad difrifol ac uniongyrchol y coronafeirws a'r angen am ymateb brys o ran iechyd y cyhoedd. Yn ôl y Memorandwm Esboniadol mae hyn am y rhesymau a ganlyn:

- mae Llywodraeth Cymru wedi parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i unigolion a busnesau drwy gydol y newidiadau i'r Rheoliadau;
- rhoddodd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wybod i'r cyhoedd, mewn cynhadledd i'r wasg ar 25 Medi 2020, o'r bwriad i osod cyfyngiadau a gofynion ar yr 13 ward etholiadol yn ardal Llanelli yn Sir Gaerfyrddin; a
- mae'r newidiadau i'r Prif Reoliadau wedi cael cyhoeddusrwydd eang gan y cyfryngau.

Y goblygiadau yn sgîl ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Dim.

Ymateb Llywodraeth Cymru

Nid oes angen ymateb gan Lywodraeth Cymru.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
30 Medi 2020

